

# VẬN DỤNG QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG VỀ XÂY DỰNG VÀ HOÀN THIỆN NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN XHCN TẠI VĂN KIẾN ĐẠI HỘI XII VÀO GIẢNG DẠY HỌC PHẦN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ NHÀ NƯỚC

Nguyễn Thị Tâm<sup>1</sup>

## TÓM TẮT

*Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng diễn ra thành công đã cổ vũ mạnh mẽ toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta vượt qua khó khăn thách thức, tranh thủ thời cơ, vận hội mới trong xây dựng và phát triển đất nước. Việc phổ biến, tuyên truyền sâu rộng trong toàn Đảng, toàn dân, toàn quân về các chủ trương, nghị quyết của Đại hội, góp phần “đưa nghị quyết vào cuộc sống” là trách nhiệm của tất cả các tổ chức, cá nhân và toàn xã hội. Bài viết tập trung làm rõ vấn đề: vận dụng quan điểm của Đảng về xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền Xã hội chủ nghĩa (XHCN) tại văn kiện Đại hội XII vào giảng dạy học phần tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân dùng cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng.*

**Từ khóa:** Văn kiện Đại hội XII, Tư tưởng Hồ Chí Minh, Nhà nước.

## 1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Tư tưởng Hồ Chí Minh về dân chủ và xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân thuộc nội dung chương VI, học phần tư tưởng Hồ Chí Minh dùng cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng. Trong đó, nội dung này được cấu trúc gồm hai phần lớn. Phần I: Quan điểm của Hồ Chí Minh về dân chủ; phần II: Quan điểm của Hồ Chí Minh về xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân. Tuy nhiên, giáo trình tư tưởng Hồ Chí Minh chưa có điều kiện đề cập tới nội dung những *quan điểm mới* của Đảng trong việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa ở nước ta hiện nay. Vấn đề sự vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong việc xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN hiện nay đã được nhiều nhà khoa học quan tâm nghiên cứu tiêu biểu như: GS.TS Trần Đại Quang, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam có bài “*Tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước Pháp quyền Xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân*”; TS. Trần Ngọc Uẩn - Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh có bài “*Tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh về nhà nước pháp quyền với việc xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của dân, do dân, vì dân*”. Các bài viết của các nhà khoa học đã tập trung làm rõ quá trình nhận thức của Đảng ta về xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN, đồng thời đề xuất những biện pháp nhằm hoàn thiện hơn nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam hiện nay. Tuy nhiên, chưa có nhiều công trình khoa học

<sup>1</sup> Giảng viên khoa Lý luận chính trị - Luật, Trường Đại học Hồng Đức

quan tâm nghiên cứu vấn đề vận dụng quan điểm của Đảng về xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền vào giảng dạy nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước dùng cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng. Vì vậy, việc nghiên cứu những quan điểm của Đảng, nhằm bổ sung, cập nhật kiến thức mới trong từng nội dung của bài giảng luôn là vấn đề cần thiết trong quá trình giảng dạy đối với mỗi giảng viên.

## 2. NỘI DUNG

### 2.1. Quan điểm của Hồ Chí Minh về xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân

Quan điểm của Hồ Chí Minh về Nhà nước của dân, do dân, vì dân là sự kế thừa truyền thống văn hóa và những kinh nghiệm xây dựng, quản lý Nhà nước của ông cha ta. Đó là kết quả của sự trải nghiệm, nghiên cứu, khảo sát nhiều cuộc cách mạng, nhiều nhà nước điển hình trên thế giới và sự vận dụng sáng tạo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về nhà nước kiểu mới vào điều kiện cụ thể của nước ta. Trong quan điểm về xây dựng nhà nước của dân, do dân, vì dân Hồ Chí Minh đã đưa ra quan điểm về xây dựng nhà nước thể hiện quyền làm chủ của nhân dân, nhà nước có hiệu lực pháp lý mạnh mẽ. Mặc dù, trong những bài viết của mình, Hồ Chí Minh không dùng khái niệm nhà nước pháp quyền, nhưng tư tưởng về xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN đã được đề cao từ rất sớm, thể hiện rõ nét trong tư tưởng của Người về dân chủ, nhà nước, pháp luật và quyền con người. Tư tưởng đó của Chủ tịch Hồ Chí Minh được thể hiện ở những nội dung chính sau:

*Một là*, nhà nước pháp quyền phải là nhà nước dân chủ, nhà nước của dân, do dân, vì dân. Trong tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước kiểu mới, nhà nước pháp quyền, nhân dân là chủ thể tối cao và duy nhất của quyền lực nhà nước. Toàn bộ quyền lực nhà nước đều bắt nguồn từ nhân dân. Điều 1 Hiến pháp 1946 do Người làm Trưởng ban soạn thảo đã khẳng định: “Nước Việt Nam là một nước dân chủ cộng hòa, tất cả quyền bính trong nước là của toàn thể nhân dân Việt Nam. Không phân biệt nòi giống, gái trai, giàu nghèo, giai cấp, tôn giáo”.

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, một nhà nước của dân, do dân không chỉ ở chỗ nhà nước đó do dân lập ra thông qua bầu cử dân chủ, phải xin ý kiến nhân dân những công việc hệ trọng, mà còn phải chịu sự kiểm tra, giám sát, định đoạt của nhân dân. Nhân dân có quyền đôn đốc và phê bình Chính phủ. Chính phủ thì việc to, việc nhỏ đều nhằm mục đích phục vụ lợi ích của nhân dân. Vì vậy, Nhà nước phải biết tôn trọng, lắng nghe và học hỏi dân, gần dân, thấu hiểu tâm tư, nguyện vọng, ý chí của dân, tìm cách khơi nguồn, bồi dưỡng và nâng cao sức dân.

*Hai là*, nhà nước pháp quyền là nhà nước phải thể hiện được việc điều hành và quản lý xã hội bằng pháp luật. Các yêu sách trong “*Việt Nam yêu cầu ca*” đã phản ánh rõ ràng tư tưởng của Hồ Chí Minh về sự cần thiết, tất yếu phải có hiến pháp và pháp quyền, cũng như mối quan hệ giữa hiến pháp và pháp quyền, trong đó, hiến pháp là tiền đề của pháp quyền. Tư tưởng của Hồ Chí Minh cũng đã thể hiện một quan điểm hoàn chỉnh về yêu cầu quản lý xã hội theo pháp luật trong một xã hội dân chủ, một Nhà nước hợp hiến theo tinh thần pháp

quyền và thượng tôn pháp luật. Người nhấn mạnh: *“Bây xin Hiến pháp ban hành. Trăm điều phải có thần linh pháp quyền”*. [5; tr.473]. Pháp luật là cơ sở bảo đảm thực hiện các quyền tự do, dân chủ, quyền làm chủ của nhân dân. Theo Người, luật pháp của ta phải dựa hẳn vào lực lượng nhân dân, lực lượng lao động làm nền tảng để xây dựng Nhà nước, xây dựng xã hội. Nổi bật trong ý tưởng trị nước của Chủ tịch Hồ Chí Minh là sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa “pháp trị” và “đức trị”. Chủ tịch Hồ Chí Minh đòi hỏi pháp luật của ta phải thẳng tay trừng trị kẻ bất liêm, bất kể kẻ ấy có địa vị nào, làm nghề nghiệp gì. Đồng thời, pháp luật làm căn cứ để tổ chức và hoạt động Nhà nước, là cơ sở pháp lý cho đời sống xã hội, là phương tiện để nhân dân giám sát, kiểm tra hoạt động của Nhà nước. Vì vậy, bên cạnh việc giáo dục ý thức pháp luật, cần đẩy mạnh giáo dục đạo đức, dùng đạo đức để cảm hóa con người, nâng cao giác ngộ lý tưởng cách mạng cho cán bộ, đảng viên, quần chúng nhân dân, kết hợp chặt chẽ cả đạo đức và pháp luật để “trị nước”.

*Ba là*, nhà nước pháp quyền kiểu mới, của dân, do dân, vì dân phải là nhà nước trong sạch, vững mạnh, hiệu quả. Nhà nước đó phải khắc phục được những căn bệnh cố hữu của các nhà nước kiểu cũ. Trong quá trình xây dựng Nhà nước, Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm vấn đề: Tăng cường pháp luật đi đôi với đẩy mạnh giáo dục đạo đức và đề phòng, khắc phục những tiêu cực trong hoạt động của Nhà nước. Kiên quyết chống ba thứ giặc nội xâm là: tham ô, lãng phí, quan liêu. Theo Hồ Chí Minh, sức mạnh, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Nhà nước phụ thuộc vào tính nghiêm minh của việc thi hành pháp luật và sự trong sạch, gương mẫu về đạo đức của những người cầm quyền. Vì vậy, phải luôn nêu cao cảnh giác với những biểu hiện tha hóa, biến chất của đội ngũ cán bộ, công chức, giữ cho Nhà nước luôn trong sạch, vững mạnh.

*Bốn là*, Nhà nước ta do Đảng Cộng sản lãnh đạo, có sự thống nhất giữa bản chất giai cấp công nhân với tính nhân dân và tính dân tộc rộng rãi. Trong *Di chúc* để lại cho đồng bào, đồng chí, Người căn dặn: *“Đảng ta là một đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thực sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thực sự cần, kiệm, liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, người đày tớ thật trung thành của nhân dân”*. Người thường nhắc nhở các tổ chức Đảng và Đảng viên: Đảng ta là đảng cầm quyền mọi cán bộ, Đảng viên phải biết tôn trọng Nhà nước, gương mẫu chấp hành Hiến pháp và pháp luật của Nhà nước. Tư tưởng Hồ Chí Minh đã thể hiện rất rõ và đề cao yêu cầu dân chủ triệt để trong xây dựng nhà nước pháp quyền. Đây là tư tưởng rất quan trọng, khẳng định bản chất nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, là đỉnh cao của nền dân chủ, vì nó thừa nhận quyền tự do bình đẳng của công dân, thừa nhận nhân dân là chủ thể quyền lực.

Kế thừa và phát huy những tư tưởng tiến bộ về Nhà nước pháp quyền của nhân loại, phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; Đảng, Nhà nước ta đã vận dụng và phát triển tư tưởng đó trong việc xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam của dân, do dân, vì dân. Vì vậy, bài giảng của giảng viên ở chương VI, học phần tư tưởng Hồ Chí Minh cần giúp sinh viên nắm vững được nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước pháp quyền và quá trình nhận thức của Đảng về xây dựng nhà nước pháp quyền trên nền tảng quan điểm của Hồ Chí Minh, giúp sinh viên thêm tin tưởng vào

đường lối lãnh đạo của Đảng và Nhà nước. Từ đó, ra sức rèn luyện học tập góp phần xây dựng đất nước giàu đẹp.

## **2.2. Quan điểm của Đảng về xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam tại Văn kiện Đại hội XII**

Giảng viên cần yêu cầu sinh viên thảo luận nhóm để thấy được quá trình nhận thức của Đảng về xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam từ bản Hiến pháp đầu tiên năm 1946 đến Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII. Đó là một quá trình dài Đảng ta tiếp thu vận dụng sáng tạo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng nhà nước vào điều kiện cụ thể của nước ta. Thực tiễn cho thấy, đến trước những năm đổi mới, Đảng ta chưa dùng khái niệm nhà nước pháp quyền, mặc dù trong Hiến pháp 1946, 1959, 1980 đã thể hiện tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong xây dựng pháp luật và tổ chức hoạt động của bộ máy nhà nước. Đến Hội nghị giữa nhiệm kỳ khóa VII (tháng 01-1994), Đảng ta đã dùng khái niệm nhà nước pháp quyền XHCN. Trong văn kiện của Hội nghị có đề ra nhiệm vụ xây dựng Nhà nước pháp quyền Việt Nam của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân: Tiếp tục xây dựng và từng bước hoàn thiện Nhà nước pháp quyền Việt Nam. Đó là Nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân, quản lý mọi mặt đời sống xã hội bằng pháp luật, đưa đất nước phát triển theo định hướng XHCN. Nhà nước pháp quyền Việt Nam được xây dựng trên cơ sở tăng cường, mở rộng khối đại đoàn kết toàn dân, lấy liên minh giữa giai cấp công nhân với nông dân và tầng lớp trí thức làm nền tảng, do Đảng ta lãnh đạo. Có thể nói, quan điểm về nhà nước pháp quyền thể hiện trong văn kiện này đã đánh dấu bước phát triển quan trọng, rõ nét và toàn diện hơn trong nhận thức của Đảng Cộng sản Việt Nam về nhà nước pháp quyền của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân.

Nghị quyết Hội nghị Trung ương 9 khóa IX (tháng 1- 2004) của Đảng đã khẳng định *“Tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, phát huy dân chủ, tăng cường kỷ cương, củng cố khối đại đoàn kết dân tộc”* [2; tr.79]. Như vậy, đến Đại hội IX, nhận thức về Nhà nước pháp quyền của Đảng ta được phát triển lên một tầm cao mới có tính đột phá về tư duy lý luận, phù hợp với thực tiễn nước ta. Đến lúc này, *“Nhà nước pháp quyền, xét về cơ sở nhận thức và cơ sở thực tiễn, đã có chỗ đứng ở Việt Nam”* [1].

Báo cáo chính trị Đại hội XII của Đảng dành riêng mục XIV với nội dung: *“Xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền XHCN”* [4; tr.171]; *“Xây dựng”* và *“hoàn thiện”* Nhà nước pháp quyền đều là những nhiệm vụ quan trọng, được tiến hành đồng thời, bổ khuyết cho nhau, xây dựng cũng chính là hoàn thiện, vừa xây dựng vừa hoàn thiện; ngược lại, trong hoàn thiện có xây dựng. Tuy nhiên, khi đặt vấn đề *“Hoàn thiện Nhà nước pháp quyền XHCN”*, Đảng ta đã xác định đi vào chiều sâu của nhiệm vụ này. Đây là quá trình *nhận thức mới* của Đảng so với Đại hội XI. Quá trình hoàn thiện Nhà nước pháp quyền XHCN sẽ là quá trình không ngừng nâng cao nhận thức lý luận, tiếp thu có chọn lọc các giá trị phổ biến của nhà nước pháp quyền nói chung và đúc kết kinh nghiệm thực tiễn lãnh đạo quá trình xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam nói riêng. Đây không phải là sự chuyển hướng

trong cách tiếp cận, mà là sự nhấn mạnh của Đảng về những nhiệm vụ cần làm đối với vấn đề xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền trong thời gian tiếp theo.

Văn kiện Đại hội XII của Đảng đã nhìn nhận thẳng thắn, đánh giá đúng những ưu điểm và nghiêm khắc chỉ ra những tồn tại, hạn chế trong xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền XHCN ở nước ta trong thời gian qua, đồng thời, xác định những nguyên nhân cốt lõi nhất của hạn chế, khuyết điểm. Theo đó, những tồn tại, hạn chế trong xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền ở nước ta trong thời gian qua được Đảng chỉ ra bao gồm cả những vấn đề thuộc về thể chế, cơ chế, chính sách; về tổ chức và hoạt động; về yếu tố con người.

Vị trí, tầm quan trọng của nhiệm vụ xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền XHCN được Đại hội XII của Đảng khẳng định sâu sắc hơn. So với Báo cáo chính trị Đại hội XI, Báo cáo chính trị Đại hội XII đã dành riêng một ý trong phần phương hướng, nhiệm vụ để khẳng định: “Tiếp tục hoàn thiện và xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN do Đảng lãnh đạo là nhiệm vụ trọng tâm của đổi mới hệ thống chính trị”. Tuy đây là sự tiếp tục quan điểm nhất quán của Đảng ta, song văn kiện Đại hội nhấn mạnh nội dung này đã cho thấy rõ quyết tâm chính trị của toàn Đảng trong việc xây dựng một nhà nước pháp quyền XHCN. Trong đó, tập trung mấy vấn đề sau:

*Thứ nhất:* Tiếp tục xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa do Đảng lãnh đạo là nhiệm vụ trọng tâm của đổi mới hệ thống chính trị. Đảng chủ trương phải thực hiện dân chủ, tuân thủ các nguyên tắc pháp quyền và phải tạo sự chuyển biến tích cực trong giải quyết các nhiệm vụ chính trị. Thực hiện dân chủ trong xã hội mà trọng tâm là dân chủ trong Đảng là sự kế thừa và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh về dân chủ. Trước Đại hội X của Đảng, hai chữ “dân chủ” chưa được đưa vào hệ thống của mệnh đề mục tiêu chung “*Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, văn minh*”. Bởi, Đảng ta coi *dân chủ* là giá trị mặc nhiên của chế độ chính trị, mục tiêu mặc định của XHCN. Đến Đại hội lần thứ XI của Đảng, dân chủ được thể hiện trong mục tiêu và được đặt trước “*công bằng*” và “*văn minh*”: “*Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh*”. Đây chính là điểm nhấn quan trọng của Đại hội XI, giảng viên cần phân tích để sinh viên nhận thức được quá trình Đảng ta vận dụng và phát huy vấn đề dân chủ trong xây dựng Đảng và xây dựng nhà nước qua các kỳ Đại hội.

*Thứ hai:* Tiếp tục hoàn thiện chức năng, nhiệm vụ của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, phương thức và cơ chế vận hành, nâng cao hiệu lực, hiệu quả của Nhà nước pháp quyền XHCN. Đây là giải pháp giữ vai trò quyết định đến chất lượng, hiệu quả của nhiệm vụ hoàn thiện Nhà nước pháp quyền ở nước ta hiện nay. Báo cáo chính trị Đại hội XII chỉ rõ: “Đẩy mạnh việc hoàn thiện pháp luật gắn với tổ chức thi hành pháp luật nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả của Nhà nước pháp quyền XHCN. Bảo đảm pháp luật vừa là công cụ để Nhà nước quản lý xã hội, vừa là công cụ để nhân dân làm chủ, kiểm tra, giám sát quyền lực nhà nước. Quản lý đất nước theo pháp luật, đồng thời coi trọng xây dựng nền tảng đạo đức xã hội”.

Giảng viên hướng dẫn sinh viên phân tích, so sánh để thấy được những *những điểm mới nổi bật* về xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền XHCN trong văn kiện Đại hội

XII so với các văn kiện trước đây của Đảng. Đặc biệt, thấy được sự vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh của Đảng về vị trí và vai trò của pháp luật với cơ chế, chính sách trong thực thi hiến pháp và pháp luật của Nhà nước ta hiện nay. Văn kiện Đại hội XII của Đảng nhấn mạnh tầm quan trọng của pháp luật đối với việc xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền là sự vận dụng một cách linh hoạt tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước pháp quyền. Xây dựng, hoàn thiện và tổ chức thực hiện hệ thống pháp luật theo các nguyên tắc được quy định trong Hiến pháp năm 2013 là nhiệm vụ cấp bách, cần nhanh chóng triển khai thực hiện. Bên cạnh đó, nhiệm vụ, giải pháp mới của Đảng chỉ ra cũng xác định cần phải quản lý đất nước theo pháp luật, đồng thời coi trọng xây dựng nền tảng đạo đức xã hội, tính nhân văn trong xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền XHCN ở nước ta. Điều này cũng để bảo đảm tính bền vững của pháp luật, kỷ cương xã hội, đồng thời vẫn bảo đảm tính nhân văn, nhân đạo, thì con người không chỉ cần được điều chỉnh, kiểm soát hành vi bằng luật, mà còn bằng cả lương tâm và trách nhiệm. Đây cũng chính là giải pháp nhằm khắc phục tình trạng xuống cấp đạo đức đang trở thành một vấn nạn nhức nhối ở nước ta hiện nay. Quan điểm này được thể hiện rõ trong tư tưởng “pháp trị” và “đức trị” của Hồ Chí Minh. Mà nổi bật hơn cả là tư tưởng tôn trọng con người, quyền sống của con người trong xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật.

*Thứ ba*, Chú trọng công tác xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, rà soát, sửa đổi, bổ sung chính sách đối với cán bộ, công chức. Đồng thời, đẩy mạnh đấu tranh phòng chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu. Khi giảng nội dung này, giảng viên cần làm rõ quan điểm của Hồ Chí Minh về vai trò của cán bộ và công tác cán bộ, quá trình Đảng ta vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác cán bộ. Qua đó, sinh viên biết phân tích, đánh giá những kết quả đạt được và hạn chế trong vấn đề xây dựng đội ngũ cán bộ công chức; công tác đấu tranh phòng chống quan liêu, tham nhũng ở nước ta hiện nay. Đồng thời, giảng viên cũng cần lồng ghép vào bài giảng nội dung chỉ thị số 05 - CT/TW của Bộ Chính trị về “*Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*”; nhằm giúp sinh viên nhận biết và chủ động đấu tranh với những biểu hiện suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong một bộ phận cán bộ, đảng viên và nhân dân. Từ đó, sinh viên có ý thức trong tu dưỡng đạo đức, lối sống trở thành con người sống có ích cho xã hội.

### 3. KẾT LUẬN

Quan điểm của Hồ Chí Minh về xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân có nhiều nội dung phong phú và vẫn còn nguyên giá trị trong quá trình Đảng ta vận dụng để xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền XHCN hiện nay. Vấn đề nghiên cứu sâu rộng nội hàm tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước pháp quyền và sự vận dụng linh hoạt của Đảng ta trong quá trình xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền XHCN luôn là vấn đề có giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc. Trên cơ sở nắm vững đường lối, quan điểm của Đảng, mỗi tổ chức, cá nhân cần xác định rõ trách nhiệm của mình trong việc đóng góp công sức, trí tuệ để xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền XHCN, góp phần vào thành công của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

## TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Nguyễn Đăng Dung, Bùi Ngọc Sơn, Nguyễn Mạnh Tường (2007), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước pháp quyền*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [2] Đảng cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [3] Đảng cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [4] Đảng Cộng sản Việt Nam (2004), *Văn kiện Hội nghị lần thứ chín Ban Chấp hành Trung ương khóa IX*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [5] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập, tập 4*, Nxb. Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [6] Nguyễn Xuân Tùng (2011), *Xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa trong tiến trình dân chủ hóa tại Việt Nam*, <http://moj.gov.vn/qt/tintuc/Pages/nguyen-cuu-trao-doi.aspx?ItemID=1415>.
- [7] *Văn kiện Hội nghị đại biểu toàn quốc giữa nhiệm kỳ khóa VII*, xem tại [http://caicachhanhchinh.gov.vn/Plus.aspx/vi/News/71/0/101/0/137/Van\\_kien\\_Hoi\\_nghe\\_dai\\_bieu\\_toan\\_quoc\\_giua\\_nhiem\\_ky\\_khoa\\_VII\\_20\\_25\\_1\\_1994](http://caicachhanhchinh.gov.vn/Plus.aspx/vi/News/71/0/101/0/137/Van_kien_Hoi_nghe_dai_bieu_toan_quoc_giua_nhiem_ky_khoa_VII_20_25_1_1994)

## APPLYING THE COMMUNIST PARTY OF VIETNAM'S VIEWPOINT IN BUILDING AND PERFECTING A RULE-BASED SOCIETY FROM THE XII CONGRESS'S DOCUMENTS IN TEACHING HO CHI MINH'S IDEOLOGY OF STATE

Nguyen Thi Tam

### ABSTRACT

*The 12<sup>th</sup> National congress party took place successfully which fostered strongly the entire party, people and army to overcome difficulties and challenges, taking advantage of opportunities in the construction and development of the country. The dissemination and propagation to the entire party, people and army on the guidelines and resolutions of the congress contributes to “putting the resolutions to life”, this is the responsibility of all individuals and the whole society. The article focal issue: the application of the party's viewpoint about building and perfecting the rule at the 12<sup>th</sup> congress documents on teaching the content of Ho Chi Minh's ideology of a rule-based society for the people, by the people, for the students of universities and colleges.*

**Keywords:** *The 12<sup>th</sup> Congress Document, Ho Chi Minh's ideology, government.*